

Tømmerflåde med dødsdrøm

Skrevet af: Anne Middelboe Christensen

Oprettet 02/10/2011 - 16:45

»Med lykke og lyse nætter skal land bygges,« siger manden i det blå læderjakkensæt, mens han knipser mønter ud af en sort kalender uden datoer. Det har nemlig været slutdato længe. Men ingen i Odin Teatrets nye forestilling kan dø. Pistol eller kvælning? Selvmordsforsøg hjælper heller ikke. Det er den klaustrofobiske pointe i *Det Kroniske Liv*, der fremstår som den ultimative kulmination på instruktøren Eugenio Barbas teater.

For *Det Kroniske Liv* er et sansebombardement af dødslængsel. Et veloplagt torturkammer, hvor ofrene hænger sig selv op i kødkrogene. En energisk flygtningestrøm af mennesker, der har mistet deres indre kompas. En nysgerrig skæbnerække af børn, der bliver ved med at lede efter de fædre, de har mistet. Og et ildevarslende mørke, som paradoksalt er indhyllet i både salmer til rocksange — og anbragt på en tømmerflåde med en kiste som eneste møbel. Velkommen til Odinland!

Tyst og farligt

Digteren Ursula Andkjær Olsen har skrevet teksten til den medrivende forestilling. I hvert fald det mytiske oplæg, som får den til at hænge sammen i sin egen dødsdansende symbolik. Og hun har indpustet den tysthedsstemning, som får nye farlighedsbølger til at slikke op om tømmerflåden og dens billede på vores lille verden. Samtidig har den nu 74-årige Barba ladet tankerefleksioner og smerte mødes i et nyt favntag. Ikke ud fra kendte eventyrpersoner som i *Andersens Drøm* i 2005. Ikke ud fra et handlingsforlæg som i *Ur-Hamlet* på Kronborg i 2006. Men som en flettet portrætrække af mennesker, der ikke hører til noget sted — kun oplyst af Jesper Kongshaugs subtile lysstriber i mørket.

Dette greb er perfekt til Odin-ensemblet. Iben Nagel Rasmussen er teatrets 'Sorte Madonna' — en dødsengel med smil i øjnene og samuraisværd i hånden. Hendes drævende diktation forløser suverænt Barbas dobbelttydighed; et Barba-kærtegn er uløseligt knyttet til afvisning.

Diskret og brutalt

Til gengæld er Tage Larsen lige præcis så bonderøvsjordisk, som hans tunge krop antyder det, når han blander fraser fra den danske sangskat med credoer fra Dansk Folkeparti. Jan Ferslev er tilsvarende syret, når han flipper ud med sit lange, grå hår over en guitar. Julia Varley er et skræmmende bud på en smilende muslimsk flygtningeenke, der hutler sig chokeret igennem på minderne. Og den unge, colombianske skuespiller Sofia Monsalve har en intens inderlighed som sønnen, der bliver trafficket gennem verden med bind for øjnene — og hvis alter ego spilles diskret-brutalt af den italienske violinist Elena Floris med hidsige buestrøg.

»Børnene skal se deres far dø,« siger Kai Bredholt med blød stemme i rollen som en ung, baskisk kvinde.

Han tager en svamp og vasker omhyggeligt sin døde mand, der ligger som en feberdukke på is. Indtil han pludselig bryder sammen og kaster sig over den døde — og forsøger at kysse livet tilbage i den stive krop. Men så kommer beherskelsen: »Jeg har vasket fem lig i mit liv. Fem døde mænd, som jeg har elsket,« lyder det. En hel skæbne udtrykt gennem to sætninger.

Gaffatape og ilt

Odins dronning er dog Roberta Carreri, der som østeuropæisk brintoverilteblondine tørrer blodstænkene op med sine gulvklude, når hun da ikke forsøger at kvæle sig selv med læderbælte og gaffatape rundt om en plastikpose. Klædeligt smilende, mens ilten forsvinder. Her bliver forestillingen en stærk hilsen til Odinskuespilleren Torgeir Wethal, der døde sidste sommer. Det var ellers ham, der excellerede i plastikposeselv mord for viderekomne — i hvert fald ved den åbne halvvejsprøve, som Odin Teatret indbød til for to år siden. Men livet går barsk videre ...

I programmet står, at forestilling foregår i Europa i 2031. Det tror jeg nu ikke på. Den foregår nu. Derfor kan den heller ikke have nogen *happy end*— eller nogen slutning i det hele taget.

Men jo, det er forestillingens dødslængsel, som hiver tilskueren med sig — og op i en medmenneskelig sfære af oprørstrang. Nuvel, døds-kakafoniens lydige kaos truer visse steder den visuelle klarhed. Men overbevisende er totaludtrykket alligevel: Hellere dødslængsel end dødsfortrængning. Man har ikke lyst til at forlade Odins tømmerflåde bagefter.

Man får lyst til at hoppe op og drive med — også ud i 'ulykke og mørke nætter'. Fordi de sære personer om bord er nogle af de få, der kan se ud over kanten.

'Det Kroniske Liv.' Tilegnet Anna Politkovskaya og Natalia Estemirova. Tekst: Ursula Andkjær Olsen og Odin Teatret. Scenestættelse: Eugenio Barba. Litterær konsulent: Nando Tiviani. Lyskonsulent: Jesper Kongshaug. Odin Teatret i Holstebro 26.—29. oktober. samt 27. februar til 4. marts og 14.—29. april. 2012. Turné: Prato i Italien 4.—8. oktober, Wrocław i Polen 19.—21. oktober, Lecce i Italien 9.—18. november, Théâtre du Soleil i Paris 8.—19. februar, Teatro de La Abadía i Madrid 16.—27. maj. www.odinteatret.dk

Kilde: <http://www.information.dk/280871>